

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 88/11
Luxembourg, den 13. september 2011

Dom i sag C-447/09
Reinhard, Prigge, Michael Fromm og Volker Lambach /
Deutsche Lufthansa AG

At forbyde piloter i luftfartsselskaber at udøve deres aktiviteter efter det fyldte 60. år udgør forskelsbehandling på grund af alder

Selv om retten til at udøve denne aktivitet kan være begrænset fra denne alder, går et fuldstændigt forbud ud over det, der er nødvendigt af hensyn til luftfartssikkerheden

Direktivet om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv¹ forbyder i arbejdsmæssig sammenhæng enhver form for ulige behandling på grund af alder, der ikke er behørigt begrundet. Imidlertid kan medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af direktivet bestemme, at ulige behandling, der er baseret på arbejdstagernes fysiske evner, som er knyttet til alderen, ikke udgør forskelsbehandling, hvis besiddelsen af sådanne evner er væsentlige og afgørende for at kunne udøve en erhvervsaktivitet. Ligeledes forhindrer direktivet ikke medlemsstaterne i at vedtage alle de foranstaltninger, der er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed.

Medlemsstaterne kan i øvrigt overlade gennemførelsen af direktivet til arbejdsmarkedets parter.

Internationale og tyske bestemmelser foreskriver, at en pilot på mellem 60 og 64 år kun kan fortsætte med at udøve sine aktiviteter, hvis vedkommende er medlem af en flerpilotbesætning og de øvrige piloter er under 60 år. Disse bestemmelser forbyder imidlertid piloter at udøve deres aktiviteter, når de er fyldt 65 år.

Den kollektive overenskomst, der finder anvendelse på kabinepersonale og piloter i det tyske luftfartsselskab Deutsche Lufthansa – og som er anerkendt i tysk ret – forbyder selskabets piloter at udøve deres aktiviteter efter det fyldte 60. år.

Reinhard Prigge, Michael Fromm og Volker Lambach har i adskillige år været ansat i Deutsche Lufthansa som piloter og dernæst som luftkaptajner. Da de fyldte 60 år, ophørte deres ansættelseskontrakter automatisk i overensstemmelse med den kollektive overenskomst. De er af den opfattelse, at de var genstand for forskelsbehandling på grund af alder, som er forbudt i direktivet, og anlagde derfor sag ved de tyske domstole med påstand om, at det fastslås, at deres arbejdsforhold med Deutsche Lufthansa ikke ophørte, da de fyldte 60 år, og at deres ansættelseskontrakter fortsat er gældende.

Bundesarbeitsgericht (forbundsarbejdsretten i Tyskland) har forespurgt Domstolen, om en kollektiv overenskomst, som fastsætter en aldersgrænse på 60 år for piloter i luftfartsselskaber af hensyn til luftfartssikkerheden, er forenelig med EU-retten.

Domstolen bemærker indledningsvis, at kollektive overenskomster, som indgås med arbejdsmarkedets parter, i lighed med medlemsstaternes nationale love skal overholde princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder, der er anerkendt som et almindeligt EU-retligt princip og konkretiseret i direktivet inden for området for beskæftigelse og erhverv.

Domstolen fastslår dernæst, at begrænsningen af piloternes mulighed for at udøve deres erhverv til disses fyldte 60. år forfølger målet om at sikre sikkerheden for passagererne og beboerne i de

¹ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27.11.2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303, s. 16).

områder, der overflyves, samt at sikre piloternes egen sikkerhed og sundhed, et mål, der kan begrunde forskelsbehandling, og at denne begrænsning kunne fastsættes i en kollektiv overenskomst. Domstolen bemærker imidlertid, at det i de internationale og tyske bestemmelser antages, at det ikke var nødvendigt at forbyde piloter at udøve deres erhverv, efter at de var fyldt 60 år, men at det blot var nødvendigt at begrænse denne udøvelse. Domstolen fastslår derfor, at **det forbud mod at flyve efter denne alder, som er fastsat i den kollektive overenskomst, ikke er en foranstaltning, der er nødvendig for at beskytte den offentlige sikkerhed og sundheden.**

Domstolen fastslår i øvrigt, at den omstændighed at besidde særlige fysiske evner kan anses for at være et regulært og afgørende erhvervsmæssigt krav med henblik på udøvelsen af erhvervet som pilot i et luftfartsselskab, og at besiddelsen af sådanne evner er knyttet til alderen. Dette krav, som har til formål at sikre lufttrafiksikkerheden, forfølger et legitimt mål, der kan begrunde en forskelsbehandling på grund af alder.

Det er imidlertid kun under meget begrænsede omstændigheder, at en sådan forskelsbehandling kan retfærdiggøres. I denne forbindelse bemærker Domstolen, at de internationale og tyske myndigheder er af den opfattelse, at piloter, indtil disse fylder 65 år, har de fysiske evner til at flyve, selv om de mellem 60 og 65 år kun kan gøre dette som medlem af en besætning, hvoraf de øvrige piloter er under 60 år. Arbejdsmarkedets parter hos Lufthansa har derimod fastsat aldersgrænsen for, hvornår piloter i luftfartsselskaber ikke længere anses for at besidde de fysiske evner til at kunne udøve deres erhverv, til 60 år.

Under disse omstændigheder udtaler Domstolen, at **den aldersgrænse på 60 år, der er fastsat af arbejdsmarkedets parter for at kunne flyve et rutefly, udgør et uforholdsmæssigt krav henset til de internationale og tyske bestemmelser, som har fastsat denne aldersgrænse til 65 år.**

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Presse- og Informationsafdelingen: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106